

კითხვარი თუკა საფოსტო

ფასი 50 თეთრი № 15

20 - 27 ივნისი

2016 წელი

ბამონის სამხატვრო

საქართველოს
კედეგობთა
პროფკავშირმა
ფოთელ
მასწავლებლებს
საბამოცდო
გადაეხადების
ტრენინგები ჩაუტარა
33. 2

ვინ
მოაბრუნებს
პორტს
ქალაქისკენ?..
საარჩევნო მართონი
ინყება 33. 3

ქალთა შრომითი
უფლებების დაცვა
კვლავ რჩება
სერიოზული
კრიტიკის საგნად
33. 3

ნუნუ ჭელიძე:
„ჩვეთვის
ბიბლიოთეკა
მეორე სახლია..
33. 5

ფოთელების
მოსაზრება
არჩევნებთან
დაკავშირებით
33. 6

რეგბი - ყველაზე
დიდი
გატაცება
33. 7

პორტის განვითარება თუ მორიგი მონოპოლია? 4000 ადამიანს უმუშევრობა ეუქრება

ინყება პაქორია
ფოთი

ფოთში 16 გადამზიდავ საკონტეინერო ტერმინალებს უფუნქციოდ დარჩენა, ხოლო 4000-ზე მეტ თანამშრომელს სამუშაო ადგილების დაკარგვა ემუქრებათ. ფოთის პორტის ადმინისტრაციის გადაწყვეტილებით, 1 ივლისიდან ფოთში შემოსული ყველა კონტეინერი შევა და გაიცემა მხოლოდ „ჩით“-ის სახმელეთო-საკონტეინერო ტერმინალიდან, რომელიც სპეციალურად ამ მომსახურებისათვის შექმნა პორტმა. პორტის მესვეურების ეს გადაწყვეტილება გადამზიდავ კომპანიებში დასაქმებულებმა და მათი ოჯახის წევრებმა 14 ივნისს გამაფრთხილებელი აქციით გააპროტესტეს. გამაფრთხილებელი აქციის პარალელურად, გადამზიდავი კომპანიების წარმომადგენლებმა საჩივრით მიმართეს კონკურენციის სააგენტოს. როგორც ჩვენთვის გახდა ცნობილი, სააგენტოში გადამზიდავების საჩივარს უკვე სწავლობენ და შესაძლოა, სასამართლოსაც გადასცენ. იმ შედეგზე ვერაფერია, თუ მონოპოლიზაციის საფრთხე იარსებებს, სადავო კანონი ძალაში არ შევა. ასევე ჩვენთვის გახდა ცნობილი, რომ შესაძლოა ტერმინალებმა ახალ წლამდე გააგრძელონ მუშაობა. ამ საკითხთან დაკავშირებით, მოგვიანებით ეკონომიკის მინისტრმა დიმიტრი ქუმისიშვილმაც გააკეთა განცხადება: „აღნიშნულზე შეიძლება, სავარაუდოდ, სასამართლოც გაიმართოს. თუ სასამართლო გადაწყვეტს, რომ მონოპოლიის საფრთხე არსებობს, ამას არ დაეუშვებთ. თუ იტყვის, რომ ეს არ არის მონოპოლია და ყველა მოთამაშის ინტერესი იქნება

დაცული, ეს იქნება ჩვენი მიზანი და ამოცანა“ – ასეთი გახლდათ მინისტრის კომენტარი ამ საკითხზე. ბოლო ოცი წლის განმავლობაში, საქართველოში, კერძოდ ფოთში, საზღვაო-საკონტეინერო საზებთან ექსკლუზიურად მომუშავე ფართო ლოჯისტიკური ქსელი ჩამოყალიბდა, შეიქმნა ახალი ბიზნეს მიმართულება, კეთილმოეწყო საბაუო-სატერმინალი ტერიტორიები, შეიძინეს მრავალპროფილიანი ტექნიკა, შეიქმნა დამატებითი სამუშაო ადგილები. როგორც ცნობილია, ამ კონკრეტული დარგის განვითარებისთვის, ქართული კომპანიების მიერ განხორციელებულია 100 მლ აშშ დოლარის ინვესტიცია. აღსანიშნავია ისიც, რომ ამ სფეროში დასაქმებულია რიცხვი, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, 5000-ზე მეტია, ეს უშუალოდ ინდუსტრიაში, მაგრამ თან მიბმული მომსახურებისათვის დამატებით შეიქმნა კიდევ 1000 სამუშაო ადგილი. იმ პერიოდში, როდესაც „ეი პი ემ“ ტერმინალი შეიყიდა ფოთის პორტი, გადამზიდავებს იმედი მიეცათ, რომ მოწესრიგდებოდა საკონტეინერო გემების ნაგმისადგომი მაინც, თუმცა ყველაფერი სხვაგვარად მოხდა. „ეი პი ემ“ ტერმინალი ააშენა საკონტეინერო ტერმინალი არსებული ლოჯისტიკური ქსელის ჩანაცვლების მიზნით. როგორც სატერმინალი მომსახურების კომპანიებში დასაქმებულები ამბობენ, უკვე რამდენიმე წელია, ასეთ გაურკვეველ მდგომარეობაში იმყოფებიან: „ჯერ კიდევ 2011 წლიდან, წინა მთავრობამ ექსკლუზიური უფლება მისცა ფოთის პორტს, რომ მსუბუქი ავტომობილებით დატვირთული კონტეინერების სატერმინალი დამუშავება მოხდებოდა მხოლოდ პორტის მიერ დაფუძნებულ ტერმინალში. ამის გამო მაშინ დაახლოებით 700 ადამიანმა დაკარგა სამუშაო, ხოლო ტერმინალებმა სოლიდური შემოსავლები. ეს

ბამოქმდემილი ლა
ლირქტორი,
მთავარი რედაქტორი
066ა ბგასალოა -
599 341 417;
066აბგასალოა ბამილი
ცოვი

რედაქტორი
036ბა პაპორია -
568 61 04 41

დისტრიბუციის
სამსახური
მარი ალიხანაშვილი
551 122 570-
კორესპონდენტები:

მარიამ ჯანაშია -
579 241 122

ნანუკა ძაჯანია
(ფოტო)
571 323 539

036ბა პაპორია
(ხოზი)
568 61 04 41

ბამოქმდემილი
მასალის შინაარსი
შეიძლება არ
ემატებოდეს
რედაქციის
თვალსაზრისს.
სტატიის ავტორები
თანავე აცხადებენ პა-
სუხს ინფორმაციის
სიზუსტეზე.
რედაქციაში აუცილო
მასალაში ინახება
ორი კვირის
ბანკოვალაში,
ამ ვაჭლის ბანკოვალის
შემდეგ პრაქტიკაში
ბი არ მიიღება.

ბამოქმდემილი
მასალის
ბადაბმვა
რედაქციის
ნებართვის
ბარში
აპრტაულია.

2014 წლის ბო-
ლოდან 20 %
-ით გაუფასურდა
ეროვნული ვალუტა
როგორც ეროვნულ-
ლი ბანკის პრე-
ზიდენტი გიორგი
ქადაგიძე აცხადებს
ვალუტის კურსის
ვარდნა მყარია.

და ზღრულ ნიშ-
ნულს არ ცილდე-
ბა. გასულ წელს
23 %-ით გაიზარდა
ქვეყნის მიმქცე-
ვაში არსებული
ფულის რაოდენო-
ბა. ერქვერტების
აზრით მთავრობა
ხედმეტ ფულს
ბეჭდავს, რაც ინ-
ფლაციის მიზეზია.
მიმდინარე წლის
იანვარში დოლარის
მიმართ ღა-
რის კურსი ყოველ-
დღიურად იცვლება
და მაღლა მიიწევს.
ბოლო დღეების
მონაცემებით ერთი
ამერიკული დოლარ-
ი - 2,4 ლარზე
მეტია, ერთი ევრო
- 2,7 ლარი, ერთი
თურქული ლირა -
0,78 ლარი.

შინეოვლის პროგრამა ფუნქციონირება დაიწყო

ივანა პაპორია ფოტო

„სოციალური და სამედიცინო რეაბი-
ლიტაციის ცენტრმა“, იგივე შინეოვლის
პროგრამამ ფუნქციონირება დაიწყო.
პროგრამა ითვალისწინებს მარტოხელა,
მარტოდ მცხოვრები, საწოლს მიჯაჭვე-
ლი ავადმყოფების ბინაზე მოვლას, რო-
გორც სამედიცინო, ასევე სოციალური
კუთხით. პირველი ეტაპისათვის ცენ-
ტრს მოემსახურება ორი ექიმი და 11
მედიკოსი, რომლებიც სპეციალურად ამ
პროგრამისათვის გადამზადდნენ. პრო-
გრამა მოიცავს სხვადასხვა მიმართუ-
ლებას, კერძოდ საკვებისა და მედიკამენ-
ტის მიღებას, დაბანას, ჩაცმას, ტუალეტს,
წვევის კონტროლს, ასევე ყოველდღიური
ინსტრუმენტალურ აქტივობებს. პროექ-
ტის ავტორის, საკრებულოს სოციალურ
საკითხთა კომისიის თავმჯდომარე მაია
ჩხარტიშვილის აზრით დაუძღვრებულ-
ი და ლოგინის მიჯაჭვული ადამი-
ანების რაოდენობამ ცენტრის გახსნის
საჭიროება მოითხოვა, „ადრე თუ გვიან,
მეტად თუ ნაკლებად ყველა ჩვენთაგა-
ნის წინაშე დგება ოჯახის წევრის თუ
ახლობლის მოვლის საჭიროება“. ცენ-
ტრის დირექტორის ეკა ტულუშის თქმით
„ბენეფიციარების მოსაძიებლად მთელი
ფოთი შემოვიარეთ, სიები ქალაქის ოთ-
ხივე მუნიციპალიტეტებში მოგვაწო-
და, რომელიც ძალიან ბევრი იყო, ჩვენი
სურვილი კი იყო სოციალურად დაუც-
ველი მარტოხელა ან მარტოდ მცხოვრე-
ბი ბენეფიციარების პოვნა და პირველ
რიგში მათი დახმარება. პირველი ეტა-
პისათვის შევარჩიეთ 25 ბენეფიციარი,
თითო ექთანს 5-6 ბენეფიციარი ყავს.
მიმანია, რომ ამ პროექტით კეთილი
საქმე გაკეთდა“. ტულუშის თქმით ბევრი
ლოგინს მიჯაჭვული მოხუცისათვის ეს
პროგრამა იმედის ნაპერწკალია, ვისაც
ფეხზე დგომა შეუძლია ფანჯარასთან
მჯდომნი ექთნის მოლოდინში არიან. „
რამდენიმე ადგილას დაგვხვდა ისეთი
სიტუაცია, რომ მწოლიარე ბენეფიციარი

წამლის ვაჭერის ასაღებად ვერ მიდის,
ასეთ შემთხვევაში, ვაჭერიებთ განცხა-
დებას და ჩვენზე ვაწვდით კანცელარი-
ას. ამასთანავე პირველადი მოხმარების
წამლებით თავად ვამარაგებთ. ვახდენთ
თანამშრომლების კონტროლს, ყოველ
პარასკევს ვიბარებთ ანგარიშს. ახლო
მომავალში ვაპირებ ადგილზე გადავა-
მოწოთ ექთნები და მათ მიერ ჩატარე-
ბული სამუშაოები“.
ერთერთი ექთნის სალომე ბაქრაძის
თქმით პროგრამამ უკვე ძალიან დაახლო-
ვა ბენეფიციარებთან, „მლოცავენ, თავი-
დან მეშინოდა, იქნებ არ მიმიღონ ბენე-
ფიციარებმა მეოქი. ზოგიერთი საჭმელზე
გვეპატივდება, ჩვენს მოსვლას ელოდებიან
და ცდილობენ როგორმე პარტიისცე-
მა გამოხატონ. ბენეფიციარებთან მათი
მდგომარეობის მიხედვით დავფიქრებ
ზოგან ყოველ დღე, ზოგან კვირაში
ორჯერ. ზოგს წოლისაგან ძალიან მიძიმე
ნაწოლები აქვს გაჩენილი, ასეთ ავადმო-
ყვებთან უფრო ხშირად გვიწევს მისვლა.
უკვე მივწვდით და შეგვიყვარდა ჩვენი
მისულები“.
პროექტის ხელმძღვანელების განმარ-
ტებით მეორე ეტაპისათვის ფასიან მიმ-
სახურებასაც გახსნიან, რადგან ამ მომ-
სახურებაზე ძალიან დიდი მოთხოვნა
შემოდის.

საქართველოს პედაგოგთა პროფკავშირმა ფოთელ მასწავლებლებს საბამოსლო ბადაბმვის ტრენინგები ჩაუტარა

მარი ჯანაშია ფოტო

საქართველოს პედაგოგთა და მეც-
ნიერთა თავისუფალმა პროფკავშირმა
უკვე თვეზე მეტია, დაიწყო მასწავლე-
ბელთა სასურთიფიციაციო გამოცდუ-
ბისთვის გადამზადების უფასო ტრენინ-
გები სხვადასხვა საგნებში. პროფკავშირის
პედაგოგების ტრენინგებს ცნობილი
და პროფესიონალი ტრენერები უძღვე-
ბოდნენ. ამ ეტაპისთვის გადამზადების
კურსი ქიმიასა და ქართულ ენასა და
ლიტერატურაში 40-მდე პედაგოგმა გა-
იარა.
ტრენინგების პირველი ორდღიანი ტური
ქიმიასში გაიმართა. ამჯერად კი ტრენინ-
გი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში
მიმდინარეობდა. როგორც საქართვე-
ლოს პედაგოგთა და მეცნიერთა თავი-
სუფალი პროფკავშირების ფოთის საქა-
ლაქო ორგანიზაციის თავმჯდომარე
ინგა გვახალია განმარტავს, რამდენიმე
თვის წინ, ყველა სკოლის პედაგოგს
პქონდა საშუალება შეეცნო სპეციალურ
რიცხვრილი, რომელ საგანში სურდათ
საგამოცდოდ გადამზადება, რის შემდე-
გაც შეიკრიბა ჯგუფები და ყველაზე
დიდი მოთხოვნა ქიმიის, ქართულ ენა-
სა და მათემატიკის საგნებზე აღმოჩნ-

და. „ჩვენი ორგანიზაცია ყოველწლიურად
მართავს პედაგოგებისთვის ტრენინგებს,
ამით ხელს ვუწყობთ ჩვენ წვერ პედა-
გოგებს გამოცდებს მომზადებულები
შეხვდნენ და გახდნენ სერთიფიცირებუ-
ლები. ჩვენს ორგანიზაციაში არსებულ
„საქართველოს საგანმანათლებლო დაწე-
სებულებებში დასაქმებულთა პროფესი-
ონალი განვითარების ცენტრს“ პროფესი-
ონალი ტრენერთა საუკეთესო ჯგუფი ყავს“.
ტრენინგებით კმაყოფილები დარჩნენ პე-
დაგოგებიც. როგორც ისინი ამბობენ:
„რამდენიმე ტრენინგ- სემინარებზე ვართ
ნამყოფი, მაგრამ რაც ამ ტრენინგზე მი-
ვიღეთ ცოდნა და ინფორმაცია, შეიძლება
თამამად ითქვას, ყველა იმ ტრენინგზე
ერთად არ მივიღია. ძალიან კმაყოფილი
ვართ. მაღლობა პროფკავშირის მსგავსი
პროექტების განხორციელებისათვის
და ასე რომ ზრუნავს თავის წევრებზე-
სიმართლე გითხრათ, წამოსვლისას
ფეიქრობდი, თუ არ მომეწონა, დავტოვებ-
მეთქი, მაგრამ იმდენად მნიშვნელოვანი,
საინტერესო და სასარგებლო იყო, რომ
დატოვება კი არა, დიდი სურვილი მაქვს
კიდევ გაგრძელებს“.
როგორც გვახალია ამბობს ტრენინგების
ციკლი გრძელდება და კვირის ბოლოს
დაწყებითი კლასის პედაგოგები მათემა-
ტიკაში გაივლიან ტრენინგს

მიმდინარე და შეჩერებული სამუშაოები ფოთში

მარი ალიხანაშვილი ფოტო

ქალაქში მიმდინარე სამუშაოები ის თემაა, რომელიც
აქტუალობას არადა არ კარგავს ჩვენს ქალაქში. ჩვენ-
მა გაზეთმაც არა ერთხელ გაამახვილა ამაზე ყურ-
ადღება. ქალაქის ცენტრში, რკალზე რამდენიმე თვე
რუსთაველის რკალის ტროტუარის კეთილმოწყობის
სამუშაოები მიმდინარეობდა, მაგრამ სანახევროდ
გაკეთებული ტროტუარების მოპირკეთების სამუშაო
რამდენიმე კვირის განმავლობაში შეჩერებული გახლ-
დათ. სამუშაოების შეჩერებას არ ადასტურებს მშენე-
ბლობის სამსახური, თუმცა, ცხადზე უცხადესია, რომ
სამუშაოები არ მიმდინარეობდა. ინფრასტრუქტურის
სამსახურში სამუშაოების დროებითი შეჩერება სამშე-
ნებლო მასალების უქონლობით ახსნეს და დაგვიამე-
დეს, მასალების ჩამოსვლისთანავე განახლდება. „მათ
სექტემბრამდე აქვთ ვადა“ - გვეუბნება სამსახურის
უფროსი ზურაბ ჯამბურია. ცალკე საკითხავია, რატომ
ექვდა კომპანიას ამხელა დრო სამუშაოებისთვის და
რატომ აქვს ამდენი ტენდერი მოგებული ერთ კომპა-
ნიას. ადნიშნულ სამუშაოებს აწარმოებს სპს „ენგი-
ნერიტ სერვიცერ ცომპანე“. სახელშეკრულებო თან-
ხა 1.503.664,61 ლარს შეადგენს. იმავე შპს აწარმოებს
მრავალბინიანი 62 საცხოვრებელი სახლის ეზოების
კეთილმოწყობის სამუშაოებს, რომლის მთლიანი ღირ-
ებულება 1.596.235 ათას შეადგენს.
რაც შეეხება სტადიონის თემას, ჯამბურიას განმარ-
ტებით, ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხა საკმარისი
არ არის ტენდერის გამოსაცხადებლად დაელოდებიან
თანხის დამატებას. ასევე საცხოვრებელ კორპუსებ-
ში მალთაყვის უბანსა და ქალაქის ცენტრში საკანა-
ლიზაციო მიღებს ცვლიან. ჯამბურიას განმარტებით,
მსგავსი სამუშაოები თითქმის დამთავრდა რუხაძისა
და ჭყონდიდელის ქუჩაზე, ამჟამად მიმდინარეობს წმ.
ნინოს 3 ნომერში.

რეინიზის სადგურის მიმდებარე მოედანსა და
ხიდზე ასფალტს აგებენ, რომელსაც ტენდერში გა-
მარჯვებული კომპანია შპს „პირამიდა-ფრ.-ს ფი-
ლიალი“ ახორციელებს. სარეაბილიტაციო სამუ-
შაოებისთვის ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 249, 998,82
ლარია გამოყოფილი. მიმდინარე სამუშაოები ივლი-
ნის თვეში დასრულდება. ასევე აღმაშენებლის ხიდის
მოსაფლტრება-მოპირკეთებაა გათვალისწინებული,
მაგრამ ეს სამუშაოებიც შეჩერებულია. როგორც გა-
ვარკვეთ, მიზეზი ბაზალტის ფილები გახლავთ, რო-
მელსაც ახლო ხანში ელოდებიან. დაიდგება ბოქები,
დიოდური ნათურებით.

ასევე მიმდინარეობს ბინების შიდა საკანალიზა-
ციო სისტემის რეაბილიტაციის სამუშაოები. რომლის
ღირებულება 588.690 ლარს შეადგენს. სამუშაოებს
აწარმოებს შპს „ნიუმენი“.

წელს ფოთში საზღვაო სეზონის განახლებული და
განსხვავებული სანაპირო ზოლით შეხვედრას ვე-
ლოდით, მაგრამ მოლოდინები ჯერჯერობით ვერ გა-
მართლდა, სამუშაოები ბოლომდე არაა დასრულე-
ბული. სანაპირო ზოლსაც კომპანია „შპს პირამიდა
ფრ.-ს ფილიალი“ აკეთებს. ჯამბურიას განმარტებით:
„კლავი იქნება პირველ რიგში დასუფთავებული და
მისასვლელი გზები მოწესრიგებული. 1 500 მილიონ
ლარიდან შეჯერებით 500 ათასია დახარჯული,
გაიჭრა გზა, კეთდება განათება, სამაშველო კოშკურა,
საშხაპე, გასახდელი, ფრენბურთის მოედანი, შუქი, გა-
ზის შეყვანა შემდეგი ეტაპისთვისაა დაგეგმილი, ნელ-
ნელა აშენდება კაფე-ბარებიც, სანაყინეები. ყველაფე-
რი იქნება“.

მისასალმებელია ის ფაქტი, რომ დაიწყო ნიკო ნიკო-
ლაძის კოშკის, როგორც კულტურული მემკვიდრეო-
ბის ძეგლის, რესტავრაცია - რეკონსტრუქცია. ნიკო
ნიკოლაძის კოშკი წარმოადგენს ქალაქისათვის უძ-
ველეს და უმნიშვნელოვანეს ძეგლს, როგორც ისტო-
რიული, ასევე არქიტექტურული ღირსებების გამო.
კოშკის მე-5 სართულზე განთავსებული მექანიკური
საათი ნიკოლაძემ 1870 წელს პარიზში დაამზადებინა.

ვინ მოაბრუნებს პორტს ქალაქისკენ?..

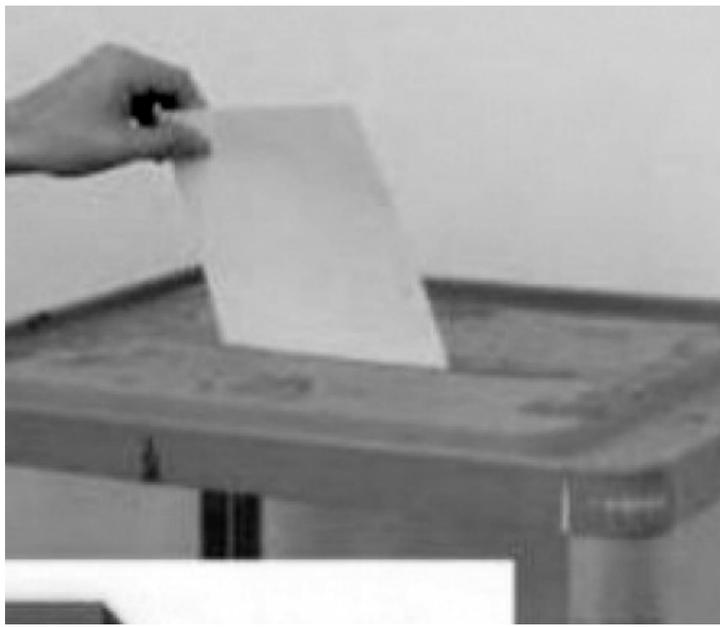
საარჩევნო მართონი იწყება

ივანე პაპორია ფოთი

საპარლამენტო არჩევნების მართონი აქტიურ ფაზაში შესვლის მიუხედავად, ფოთში არანაირი სამზადისი არ იგრძნობა. ჩვენი გაზეთი სისტემატიურად აშუქებს სხვადასხვა პარტიების ლიდერთა მოსაზრებებსა და სამომავლო გეგმებს. თუმცა, პარტიათა ლიდერთა თქმით, ჯერ მხოლოდ შიდა პარტიული მომზადება მიმდინარეობს. მმართველი პარტიის ლიდერთან გასაუბრება და სამომავლო გეგმებზე საუბარი თითქმის შეუძლებელი გახდა. პარტიის წევრები კი პარტიაზე სასაუბროდ ლიდერისკენ გვითითებენ. „ქართული ოცნების“ ფოთის საქალაქო ორგანიზაციის ლიდერ, ყოფილი აქტიური ოპოზიციონერ და ამჟამად ფოთის მერ ირაკლი კაკულიასთან შეხვედრა შეუძლებელი გახდა. წლის დასაწყისში ჩვენი გაზეთისთვის მიცემულ ინტერვიუში მერმა მუშაობის წელიწადნახევრი შეაჯამა. მაშინ საუბარი არჩევნებზე შეეხო. კერძოდ, კითხვაზე „ამდენი დაპირებების შეუსრულებლობის ფონზე, თქვენი ისევე არჩევა შესაძლებელია?“ პასუხად გვითხრა „მერქმუნეთ, უფრო მეტი გაკეთდა (ვიდრე დაპირება იყო), ქართველი ხალხი ფრიად გონიერია, ყველაფერს ხედავს და ყველაფერს აფასებს“. ვფიქრობთ, მისი განწყობა არ შეცვლილა და მხოლოდ არჩევნებში გამარჯვებაზე ორიენტი-

რებული. ეს შეიძლება ვივარაუდოდ, რადგან დღეს რას ფიქრობს და რა სამზადისია „ოცნებაში“ გაურკვეველია. ჩვენ სასაუბროდ ვერავინ მოვიხელთეთ, „გარედან“ კი მხოლოდ იმის დანახვა შეიძლება, რომ პარტიის ოფისში რემონტი მიმდინარეობს და უბნებში შტაბებს ხსნიან. კულუარებში როგორც ამბობენ, ფოთის მაკორიტარად ამჟამად სალომე ზურაბიშვილი მოიაზრება. მოგვხსენებათ, იგი ნიკო ნიკოლაძის შთამომავალია და როგორც იტყვიან „ფესვები“ ფოთში უდევს. თუ კულუარული ინფორმაცია სწორია, გამარჯვების შემთხვევაში იქნებ მან მაინც მოაქციოს ყურადღება დიდი წინაპრის მიერ გაშენებულ საპორტო ქალაქს. დღევანდელ ნომერს კი „პარტიოტთა ალიანსის“ ბიუროსა და საერებულს წევრს, ექიმ ფრიდონ კვარაცხელიას ვუთმობთ. როგორც მან აღნიშნა ჩვენთან საუბარში: „ჯერჯერობით ფორმირების პროცესში ვართ. ფართო წინასწარჩევნო მუშაობა არ დაგვიწყია. დაწყებული გვაქვს მოსამზადებელი სა-მუშაოები, თუმცა ეს ჯერ არ ჩანს ხალხში, მოქმედი გეგმის უბნებში აქტიური მომხრეები და დავალებები მიცემულია“. კვარაცხელია შესაძლო კანდიდატზე არ საუბრობს, რადგან „ეს საკითხი ცოტა ზემოთ წყდება, თბილისში“. თუმცა, მაინც გავიგეთ, რომ არჩევანი ორ კანდიდატზეა შეჩერებული, რომელსაც წინასწარ არ ახმოვანებენ. პარტიოტთა

ალიანსი რამდენიმე პარტიასთან გაერთიანდა, მაგრამ ეს გაერთიანება ფოთში ნაკლებად იგრძნობა: „ჩვენი პარტია გაერთიანდა ვეტერანებთან, ჯოჯუას პარტიასთან, კუკავას, კოკო გამსახურდიასა და ტრადიციონალებთან. ჯერჯერობით ეს პარტიები არ შეგვხშიანებიან, მაგრამ გვაქვს დრო. ფოთი პატარა ქალაქია და შეგვხვდებით“ - იმედოვნებს კვარაცხელია. მთავარი ღონისძიება და საქმე, რომლითაც ისინი დაუპირისპირდებიან დღევანდელ მთავრობას, გახლავთ განსაკუთრებული სტატუსის მინიჭება ფოთისთვის. „ქალაქში ამხელა ნავსადგურია და მიწის გადასახადის გარდა, არაფერს იხდიან. ფოთის ბიუჯეტი 13-14 მილიონით განისაზღვრება, აქედან ღირსი წილი სახელფასო ბიუჯეტზე მიდის და რა უნდა გააკეთოს ქალაქმა დარჩენილი მიწურული თანხით?“ - ამბობს კვარაცხელია. პორტის თემა მტკივნეული თემა არა მარტო ხელისუფლების, არამედ ნებისმიერი ფოთელისათვის. ადგილობრივ ხელისუფლების ღონისძიებების მიხედვით - „მოვებრუნოთ პორტი ქალაქისკენ“. ეს იყო ყველაზე მომგებიანი ღონისძიება, რომელიც პორტზე შეყვარებულ ფოთელებზე მაგიურად მოქმედებდა, მაგრამ წლების განმავლობაში, არაფერი იცვლება. კვარაცხელიას აზრით, ეს პოლიტიკური ნების არარსებობაზე მიუთითებს და აქ შეუძლებე-

ლი არაფერია: „მართალია, ანსი“ კარგად მიიღებს ხმებს. ადვილი არ არის, მაგრამ როცა ნება არის, შესაძლებლობაც არის. ჩემი აზრით, დღეისათვის არანაირი რეალური თვითმართველობა არ არსებობს. ეს უნდა შეიცვალოს პირველ რიგში, როდესაც თვითმართველობა რეალურად თვითმართველობა გახდება, მაშინ შეიცვლება, მანამდე არც ჩვენ და არც სხვა ქალაქებს არ ეშველება“. რაც შეეხება არჩევნებში გამარჯვების შანსს, სხვა პარტიების მსგავსად „პარტიოტთა ალიანსსაც“ მაღალი პროცენტის აღების იმედი აქვს: „ფოთში გამარჯვების სერიოზული შანსები გვაქვს და ამას ოქტომბერში ვნახავთ, ბოლომდე, „წილი“ ფოთში „პარტიოტთა ალი-

ქალთა შრომითი უფლებების დაცვა კვლავ რჩება სერიოზული კრიტიკის საგნად

ინგა გვასალია ფოთი

დასაქმებულ ქალთა შრომით უფლებებს ქვეყანაში სამართლებრივად არეგულირებს საქართველოს კანონები: „საჯარო სამსახურების შესახებ“, „პროფესიული კავშირების შესახებ“, „გენდერული თანასწორობის შესახებ“, „დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“. მიუხედავად იმისა, რომ პრეზიდენტმა 2015 წელი ქალთა წლად გამოაცხადა, მათი უფლებების გაუმჯობესების კუთხით არაფერი გამოკეთებულა ჯერჯერობით. თუ არ ჩავთვლით პროფკავშირების გაერთიანების შეიქმნილი პროტესტის შედეგად 2013 წლის 12 ივნისს შრომის კოდექსში შეტანილ ცვლილებებს, აქედან მხოლოდ ერთი ცვლილება შეეხო დასაქმებულ ქალთა შრომითი უფლებების გაუმჯობესებას. საქართველოს შრომის კოდექსის 37-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, აკრძალულია ორსული ქალის სამსახურიდან გათავისუფლება ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, ახალშობილის შეიქმნა აყვანისა და ბავშვის მოვლის გამო დამატებითი შევსებების გამოყენების დროს. შრომის კოდექსში შეტანილი ცვლილებების მიუხედავად, ქალები კვლავ აწყდებიან დისკრიმინაციას, როდესაც საქმე ეხება ანაზღაურებას, პრემიებს, დაწინაურებას, სამუ-

შაო პირობებსა და გადაწყვეტილებების მიმღებ პოზიციაზე ყოფნას. სტატისტიკური მონაცემები აჩვენებს, რომ მსოფლიო მასშტაბით 829 მილიონი ქალი ცხოვრობს სიღარიბეში, როდესაც სიღარიბეში მცხოვრებ მამაკაცთა რაოდენობა 522 მილიონს შეადგენს. დასაქმებულ ქალთა ხელფასები საშუალოდ მამაკაცთა ხელფასების 70-90 %-ია. მსოფლიო სტატისტიკას არც საქართველო ჩამოუვარდება - ქალებს მამაკაცებთან შედარებით ნაკლები ანაზღაურება აქვთ ქვეყნის ეკონომიკის ყველა სექტორში, რაც მიუთითებს იმაზე, რომ ქალების უნარი და კომპეტენცია არასათანადოდ არ შეფასებული. სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მონაცემებით, ქალთა საშუალო ხელფასი 400 ლარით დაბალია მამაკაცის საშუალო ხელფასზე. აღსანიშნავია ისიც, რომ 2004 წლის შემდეგ, საქართველოს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის არცერთი კონვენციის რატიფიცირება მოუხდენია და დღევანდელი მდგომარეობით საქართველოს რატიფიცირებული აქვს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მხოლოდ 16 კონვენცია, რომელთაგანაც ქალთა უფლებებს არეგულირებს ისეთი კონვენციები, როგორცაა მე-100 „მამაკაცთა და ქალთა თანაბარი ღირებულებების შრომის თანაბარი ანაზღაურების შესახებ“ და კონვენცია №111 „შრომისა და დასაქმების სფეროში დისკრიმინა-

ორსულობის, მშობიარობის, ბავშვის მოვლის ასევე ახალშობილის შეიქმნის შემთხვევებში

წელი	ცოცხლად დაბადებული ლტოიციზონობა	დეკრეტულ შვებულების დახმარების მიმღებთა რაოდენობა	დეკრეტულ შვებულების დახმარების მიმღებთა რაოდენობა	დეკრეტულ შვებულების დახმარების მიმღებთა პროცენტული წილი დაბადებასთან მიმართებით
2011	58 014	8 578	8 578	14,79%
2012	57 031	8 953	8 953	15,70%
2013	58 878	9 382	9 382	15,93%
2014	60 635	11 823	11 823	19,50%
2015	59 249	12 883	12 883	21,74%
2016(2თვე)	-	1 995	1 995	-
სულ	53 614			

ციის შესახებ“. ამას გარდა, ქალთა შრომის უფლებებს არეგულირებს საქართველოს კონსტიტუცია, ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარაცია, გაეროს კონვენცია ქალთა დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ. მშრომის სოციალური ქარტია და სხვა, მაგრამ ქალთა შრომითი უფლებების დაცვა კვლავ რჩება სერიოზული კრიტიკის საგნად. ქონდათ თუ არა ფოთში დასაქმებულ ქალებს თავიანთ შრომით უფლებებზე ინფორმაცია, ამის გასარკვევად გამოვიკითხეთ 100 სხვადასხვა საჯარო და კერძო

სექტორში დასაქმებული ქალი. როგორც გამოკითხვამ აჩვენა, გამოკითხულთა 30% არ იცნობს საქართველოს შრომის კოდექსს, 37%-ს არ აქვს შრომითი ხელშეკრულება, 33%-მა არ იცის შრომის კოდექსში განხორციელებული ცვლილებების შესახებ. გამოკითხულთა შორის აღმოჩნდნენ ისეთებიც, რომლებზეც დისკრიმინაცია განხორციელდა, თუმცა, რატომღაც, ვინაობის დასახელებებისგან თავს იკავებენ დღესაც. როგორც ჩვენთან საუბრისას ერთერთმა განაცხადა, ერთერთ დიდ კომპანიაში გამოცხადებული ვაკანსიის დროს

არჩევანი გააკეთეს მამაკაცზე და არა მასზე. იყვნენ ისეთებიც, რომლებსაც ერთდღიანი მიუხედავად, კოლეგა მამაკაცზე დაბალი ხელფასი ქონდათ. თუმცა, არცერთ მათგანს არ გაუპროტესტებია. საქართველოში ქალთა უფლებების დაცვის საკითხებში ჯერ კიდევ არსებობს ორმაგი სტანდარტი. საქართველოს კანონის „საჯარო სამსახურების შესახებ“ 111-ე მუხლის მიხედვით, მოხელე ქალი არ შეიძლება გათავისუფლდეს სამსახურიდან ორსულობის, ან ბავშვის 3 წლის

პორტის განვითარება თუ მორიბი მონოპოლია? 4000 ადამიანს უზუზურობა ემუქრება

დასახეობის პირველ გვერდზე

ექსკლუზივი მხოლოდ ერთ კომპანიას მისცეს, ისიც ზეპირი შეთანხმებით”.

აქ მომუშავენი იმასაც ამბობენ, რომ პორტი თავის უპირატეს მდგომარეობას ბოროტად იყენებს და ახლა სურს სატერმინალო მომსახურებას თავის დაქვემდებარებაში ქონდეს: „ამით ახალი ხელოვნური მონოპოლია შეიქმნება, სატერმინალო მომსახურების სფეროში დასაქმებული 5000-მდე ადამიანი კი უმუშევრად დარჩება. ეს არც თავისუფალი კონკურენციაა და არც სამართლიანობა. ჩვენ ყველა მშვიდობიან ფორმას მივმართავთ ჩვენი უფლებების დასაცავად. ვითხოვთ, ვიმუშაოთ თანაბარ პირობებში. ჩვენ გვჭირდება გადაწყვეტილებები, რომ შემდგომში მაინც, ფოთის პორტმა“ ვეღარ გაბედოს უკანონო და კონკურენციის პირობების უგულვებელყოფელი გადაწყვეტილებების მიღება“ - გვითხრა „ჯეტს“ წარმომადგენელმა დავით ზამთარაძემ.

„კავტრექს ტერმინალის“ წარმომადგენელმა უშანგი გუგუნავამ როგორც გვითხრა: „საჩივარი შეტანილია და სასამართლო გადაწყვეტს, ეს მონოპოლია არის საქმიანობა თუ უბრალოდ ახირება. არსებობს თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის აქტი, სადაც 27-ე მუხლში შავით თეთრზე წერია, თუ ერთ საქმეს აკეთებს რამდენიმე ორგანიზაცია, ეს კონკურენციაა, თუ ერთი ორგანიზაცია ცდილობს მარტო შემოაღოს, ეს მონოპოლიზაციაა გახლავთ. „ეი პი ემ“ ტერმინალს სურს გააჩეროს ტერმინალები, რომლებიც 20 წელია ამ ბაზარზე არიან. ამით 4 ათასი კაცი უნდა დარჩეს უმუშევარი. კაპოლის, ქართველ ინვესტორს არ აქვს არანაირი პირობა საქართველოში განვითარებისთვის. 2011 წელს უიმედობა იყო, როდესაც მსუბუქი ავტომობილების გადაზიდვის მომსახურება გადაიტანეს გესში ისე, რომ არავის არაფერი კითხეს. მაშინ 700 ადამიანმა დაკარგა სამუშაო, დღეს უკვე აპირებენ კონტეინერების გადატანას. ეს უკვე ტრაგედიაა. აქციამდე რამდენიმე დღით ადრე პორტის ადმინისტრაციამ მოისურვა ტერმინალებთან შეხვედრა, სადაც თარჯიმანი არ დაგვასწრო იმ მოტივით, რომ ფოთში ინგლისურის სერთიფიცირებული თარჯიმანი არ ვავთ და შეხვედრაზე საუბარი ინგლისურად დაიწყო. ამით, როგორც ჩანს, პროუკაციას აწყოდა და გვაიძულებდა, საქართველოში ვინდა თუ არ ვინდა ინგლისურად გველაპარაკა, ეს არის უპატივცემლობა საქართველოსა და ქართული კანონმდებლობის მიმართ. იქნებ დროა ასეთი დამოკიდებულება

შეიცვალოს და საკუთარ ქვეყანაში ნორმალურად მუშაობის საშუალება მოგვეცეს“.

გადაზიდავი კომპანიის სხვა ხელმძღვანელებიც „ეი პი ემ“ ტერმინალის მხრიდან მონოპოლიაზე საუბრობენ: „ეი პი ემ“ ტერმინალს უნდა გაეუმჯობესებინა მდგომარეობა სატერმინალო გადაზიდვების კუთხით, გაეკეთებინა რეალური საქმე, მაგრამ გააკეთეს ტერმინალი, რომლის მსგავსი უკვე თექვსმეტი ფოთში. წინა ხელისუფლების დროს სიტყვიერად გვიბრძანეს, მანქანები მათ ტერმინალზე შეგვეყვანა, გვემუშებოდნენ დაჭერით, შედგა თაღლითური მოლაპარაკება და 700 ადამიანი დარჩა უმუშევარი. როგორც დღეს ირკვევა, ეს არ იკმარეს და 2011 წელს გააფორმეს ხელშეკრულება (რომელსაც გრეიფით საიდუმლო ადევს), რითაც მონინდომეს მთლიანად ყველაფრის წაღება. ჩვენს ტერმინალებზე ათასობით ადამიანია დასაქმებული, ერთი ადამიანი ინახავს მთელ ოჯახს. იმის მაგივრად, რომ შეექმნათ ახალი სამუშაო ადგილები, მონოპოლიურად სურთ მიიტაცონ ყველაფერი. ადებენ იმხელა ფასს, რომ ჯერ თუ მათთან შევა კონტეინერი, მერე არავინ შემოიტანს ჩვენთან, იკარგება კონკურენცია. მანქანები რომ გაიყვანეს ჩვენთან, უკვე რამდენიმე ათეული ღარიბი გაიჭრებოდა. იგივეს გააკეთებენ ახლაც. იმედი გვაქვს, მთავრობა დაგვეხმარება. თუ შედეგი არ ექნება მოლაპარაკებებს, გამოვა მთელი ფოთი, 20 ათასი ადამიანი რჩება მშვიერი. მას ემატება ბანკები, ყველას აქვს კრედიტები აღებული. ჩვენც, ტერმინალებსაც, გვაქვს კრედიტები და ასე ვმუშაობთ, ეს ჩვეულებრივი სამუშაო პროცესია. ვცდილობთ განვითარებას, ადამიანების დასაქმებას და თუ ასე გაგრძელდება, ადვილი მისახვედრია რაც მოხდება სოციალური კუთხით“.

განსხვავებული პოზიცია აქვს ამ საკითხზე „ეი პი ემ“ ტერმინალის ადმინისტრაციას. ისინი თვლიან, რომ ნავსადგურში შემოსული ყველა კონტეინერის „ეი პი ემ“ ტერმინალის ბაზაში შეტანით ბიზნესის მონოპოლიზება არ ხდება და ამ გადაწყვეტილებას „ტერმინალის ინტეგრაციისა და ტვირთების ეფექტურად გადატანის უზრუნველყოფის მიზნით“ უწოდებენ. როგორც „ეი პი ემ“-ის წარმომადგენელი ფრანსისკო პინზონიმ განმარტა: „ჩვენ პატებს ვცემთ ადამიანის უფლებებს მშვიდობიანად გამოხატონ თავიანთი პროტესტი. ვაცნობიერებთ მათ შემოთვალს, მაგრამ ჩვენი მიზანი და ვალდებულებაა, რომელიც აღებული გვაქვს საქართვე-

ლოს ხელისუფლების წინაშე, არის პირველი კლასის თანამედროვე პორტის მშენებლობა, რომელიც უმაღლესი სტანდარტებით და თანამედროვე ტექნოლოგიებით იქნება აღჭურვილი. ჩვენ გვჯერა, რომ ცვლილებას, რომელსაც ვატარებთ, ფოთის პორტს უფრო ძლიერ და კონკურენტუნარიან ობიექტად აქცევს“.

აქტიურად არის ჩართული პროცესებში საქართველოს გაერთიანებული პროფკავშირები და საქართველოს ტრანსპორტისა და გზების პროფკავშირები. „ეს ის შემთხვევაა, როდესაც პროფკავშირებს და დასაქმებულებს ერთი საერთო ინტერესი აქვთ - გადაარჩინონ საკუთარი საქმე და სამუშაო ადგილები. ჩვენ ვიბრძობთ ბოლომდე და ყველაფერს გააკეთებთ იმისათვის, რომ ამ კომპანიებში დასაქმებულებმა სამუშაო ადგილები არ დაკარგონ. თუ საჭირო გახდება, საერთაშორისო პროფკავშირებსაც ჩავრთავთ. ჩვენ წინააღმდეგი ვართ მონოპოლიისა, რასაც სთავაზობს პორტის ადმინისტრაცია. ეს არამართო ფოთის პრობლემაა, ეს მთელი საქართველოს პრობლემა გახლავთ“ - განაცხადა საქართველოს ტრანსპორტისა და გზების პროფკავშირების პრეზიდენტმა ლავრენტი აღინაძამ.

გამაფრთხილებელ აქციამდე, საკონტეინერო და ლოჯისტიკურმა კომპანიებმა პროფკავშირების ფოთის წარმომადგენლობასთან ერთად, ღია წერილით მიმართეს პრემიერ-მინისტრს, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრებს, ბიზნეს-ომბუდსმენს, კონკურენციის სააგენტოს უფროსსა და ფოთის მერს. წერილში დეტალურადაა აღწერილი შექმნილი ვითარება და მოვლენათა განვითარების ქრონოლოგია. გთავაზობთ ამონარიდს ამ წერილიდან:

„2011 წლის თებერვლიდან ფუნქციონირება დაიწყო კიდევ ერთმა „კორპორაცია ფოთის პორტის“ ახალმა კერძო საბაჟო-საკონტეინერო ტერმინალმა (Ifo, შპს „ინტენდ კონტეინერ ტერმინალი“), რომელსაც სახელმწიფოს მიერ მიენიჭა ექსკლუზიური ვერბარული უფლება საერთაშორისო საზღვაო საზღვის მიერ ჩამოტანილი მსუბუქი ავტომობილებით დატვირთული კონტეინერების დამუშავებაზე. ამან გამოიწვია აღნიშნული ბიზნესში მონაწილე სუბიექტების არათანაბარ პირობებში ჩაყენება. ამასთან დაკავშირებით, 2014 წლის 3 დეკემბერს, შპს „ჯორჯიან ტრანს ექსპედიცი-ფოთის“ ტერმინალმა მიმართა კონკურენციის სააგენტოს. 2015 წლის 30 მარტს გამოვიდა სააგენტოს გადაწყვეტილება (ბრძანება №40), რომლითაც ერთმნიშვნელოვნად დადასტურდა შემოსავლების სამსახურის მხრიდან „კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის „გ“ და „ე“ ქვეპუნქტების დარღვევის ფაქტები ფინანსთა სამინისტრომ, იმის მაგივრად, რომ სასწრაფოდ გამოესწორებინა ეს უხეში შეცდომა, გამოიყენა თავისი უფლება და გაასახივრა აღნიშნული გადაწყვეტილება თბილისის საქალაქო სასამართლოში, რომელმაც არ დააკმაყოფილა მისი მოთხოვნა და საქმე, სავარაუდოდ,

გადაინაცვლებს სააპელაციო ინსტანციაში.

ასევე, 2 წლის წინ, შპს „ჯორჯიან ტრანს ექსპედიცი-ფოთმა“ სარჩელით მიმართა სასამართლოს შპს „ჯორჯიან ტრანს ექსპედიცი-ფოთის“ ტერმინალში განთავსებულ კონტეინერში არსებულ მსუბუქ ავტომობილებზე საბაჟო პროცედურების განხორციელების თაობაზე, რაც სააპელაციო და უხუნაესი სასამართლოს მიერ დაკმაყოფილდა და შემოსავლების სამსახური ვალდებულია, განახორციელოს საბაჟო პროცედურები აღნიშნულ ტერმინალზე. ფინანსთა სამინისტროს ასეთმა დამოკიდებულებამ, ანუ თავისუფალი კონკურენციის შეზღუდვის წახალისების პოლიტიკამ, შემდეგში უფრო დიდი „ნაყოფი“ გამოიღო და 2014 წლის თებერვალში „კორპორაცია ფოთის პორტმა“ უკვე ოფიციალურად აცნობა ყველა საზღვაო ხაზს და საკონტეინერო ტერმინალს, რომ 01.05.14-დან, ფოთის პორტში მიღებული უკლებლივ ყველა კონტეინერი მხოლოდ მის საკუთრებაში არსებული ავტოკონტეინერშიზიდებით მოხვდებოდა მხოლოდ მის მიერ დაფუძნებული საკონტეინერო სახმელეთო ტერმინალში-Ifo-ში. „კორპორაცია ფოთის პორტი“ სატერმინალო მომსახურების ხელოვნური მონოპოლიის ჩამოყალიბებას იმით სსნიდა, რომ სახელმწიფოს მისთვის უნდა გადაეცა 2.5 კმ საავტომობილო გზა, რომლის რეაბილიტაციისთვის მან გავა ინვესტიცია და ეს გზა შეაერთებდა ფოთის პორტის საბაჟო კონტროლის ზონას თავისი ტერმინალის საბაჟო კონტროლის ზონასთან, რითაც სურდა დამტკიცებინა, რომ პორტი და ტერმინალი ერთი, განუყოფელი ტერიტორიაა, უალტერნატივო საოპერაციო და ტარიფების მანიპულაციის გზით ცდილობდა კომერციული უპირატესობის მოპოვებას სხვა ტერმინალებთან შედარებით (გამოაცხადა კომპინირებული ტარიფი, რომელიც მოიცავდა კონტეინერის საპორტო+კონტეინერის პორტიდან ტერმინალამდე გადაზიდვის+ტერმინალის მომსახურების ღირებულებას).

ხორციელება უმუშევრად ტოვებდა დაახლოებით 5000 კაცს და აყალიბებდა საპორტო მომსახურების ბუნებრივ მონოპოლიასთან მიბმულ სატერმინალო მომსახურების ხელოვნურ მონოპოლიას, რაც თავის მხრივ პერსპექტივაში აუცილებლად მოგვეცემა კონტეინერის მომსახურების ფასების გაზრდას და დიდი ალბათობით ოპერაციების ხარისხის დაკვამს. ამის ნათელი მაგალითია „კორპორაცია ფოთის პორტის“ სატარიფო პოლიტიკა 2013-2016 წლებში. მასში ნათლად ისახება, თუ როგორ იყენებს „კორპორაცია ფოთის პორტი“, როგორც საპორტო მომსახურების ბუნებრივი მონოპოლისტი, სახელმწიფოს მიერ არარეგულირებად სფეროს და ყოველგვარი ახსნა განმარტების და მიზეზების გარეშე, ზრდის მომსახურების ტარიფს, როდესაც უნდა და რამდენითაც უნდა.

შემოადინიშნულია კომპანიებმა 2014 წელსაც ღია წერილით მიმართეს ქვეყნის პრემიერ მინისტრს და პარლამენტის თავჯდომარეს. საქმის დარეგულირებაში აქტიურად ჩაერთო ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო და ქალაქ ფოთის მერია. შედეგად შეწერდა სახელმწიფოს მიერ კორპორაცია ფოთის პორტისათვის აღნიშნული გზის გადაცემის საკითხი, და ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრომ „კორპორაცია ფოთის პორტისა“ და სხვა კერძო საკონტეინერო ტერმინალების მონაწილეობით დაიწყო ამ საინვესტიციო პროექტის პირობების ჩამოყალიბების განხილვა უკვე ყველა დაინტერესებულ მხარესთან ერთად. განხილვა მიმდინარეობდა ინტენსიურად, ზუსტად ერთი წლის განმავლობაში. განხილვისას აშკარად ჩანდა პორტის მესვეურების კონფორტაციული დამოკიდებულება სხვა დაინტერესებული მხარეების მიმართ. აღსანიშნავია, რომ ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს და ტერმინალების წარმომადგენლებმა საკმაოდ ნაყოფიერად და კონსტრუქციულად იმუშავეს და 2016-ის დასაწყისში, როგორც ჩვენთვის ცნობილია, ფაქტობრივად მზად იყო შესაბამისი დოკუმენტი გასაფორმებლად.

მას შემდეგ, „კორპორაცია ფოთის პორტი“ შეიცვალა ხელმძღვანელი. მაისის თვის მეორე ნახევარში ჩვენთვის ცნობილი გახდა, რომ პორტის მხარე უარს აცხადებდა შემოადინიშნული გზის მიღებაზე, ანუ შეთანხმებული საინვესტიციო პროექტის პირობების გაფორმებაზე. ამავე პერიოდში, კორპორაცია ფოთის პორტმა, როგორც Ifo-ის(შპს „ინტენდ

გამაჩივება მე-4 გვ.

ბაზეთი „მთავარი თემა სამეგრელოში“, ახსნა ახსნა კონკურსის ქალბატონებისათვის სახელწოდებით „ნარკოტიკული ქალი 2016,,

კვირას ფოტოგრაფი რენი ბაზეთის მეშვეობით გაქვით შესაქმავლობა თემა აირჩიოთ ნარკოტიკული ქალი. ამისთვის ბონუსით მოგვანდოთ ინფორმაცია იმ ქალბატონების შესახებ, ვინც ნებისმიერ სფეროში ნარკოტიკული საქმიანობით გამოირჩევიან.

რეაქტორი კანდიდატი შეგიძლიათ მოგვანდოთ რეაქტორი, ან დაეხმარეთ, გამოვიჩინოთ ქალბატონულ ფოსტაზე: mtavaritsamegrelishi@gmail.com

ნარკოტიკული კანდიდატის შერჩევა მოხდება კონკურსის სახით. ბაზეთში დაეხმარები სპეციალური ბლანკის მეშვეობით გამოვლინდება ნარკოტიკული ქალი.

ამჟამად ბიზნესობა № 3 კონკურსანთ სანტარული ბიბლიოთეკის დირექტორს ქალბატონს ნუნუ ქალიძას

ნუნუ ქალიძა: „ჩემთვის ბიბლიოთეკა მეორე სახლია,,

„როცა მარტო ვრჩები ბიბლიოთეკაში და წიგნის თაროებთან გავეცი, სადაც ქართველი ბუმბერაზი პოეტების წიგნები დევს, მგონია გალაქტიონი მეძახის, იქიდან ლენინი მეხაუბრება, იქიდან შოთა და მე ვარ ამ გენიოსების გარემოცვაში. ამით უზომოდ ბედნიერი ვარ და მგონია მეუბნებიან მოდი გადამშალე, წამიკითხეო“. ამ ბედნიერ წუთებს ცენტრალური ბიბლიოთეკის დირექტორი ნუნუ ქალიძა უკვე 25 წელია იზიარებს.

ქალიძის მწიგნობარმა ქალბატონმა კარიერა საბჭოთა ორგანიზებში მუშაობით დაიწყო და ყველასათვის წარმოდგენილი იყო მისი აქტიური ცხოვრებიდან ბიბლიოთეკის ოთახში მუშაობა, მაგრამ თავად მან გახდა ბიბლიოთეკა აქტიური და მრავალფუნქციური.

1991 წელს დაინიშნა ცენტრალური ბიბლიოთეკის დირექტორად, ასევე იყო კულტურის განყოფილების გამგის მრჩეველი საბიბლიოთეკო დარგში. გაველი აქვს სტაჟირება მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებში. 2003 წელს კი სტაჟირება გაიარა ამერიკის შეერთებულ შტატებში, ამპერსტის სწავლებისა და განვითარების ინსტიტუტის პროგრამით. საქმიანი კონტაქტი აქვს აშშ-ს და სხვა სახელმწიფოს საელჩოებთან და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, რომელთა მეშვეობით ქალიძაში ხორციელდება სხვადასხვა პროექტები.

2002 წელს ნუნუ ქალიძისა და ამერიკელი ორგანიზაცია, პროექტი ჰარმონიის ურთიერთთანამშრომლობით,

აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის, განათლებისა და კულტურის საკითხთა ბიუროს ფინანსური მხარდაჭერით ფოთიდან 5 კაციანმა ჯგუფმა 1 თვის განმავლობაში გაიარა პრაქტიკული სტაჟირება კალიფორნიის შტატში.

2007 წლიდან მუშაობს საბიბლიოთეკო გაერთიანების დირექტორად. მიღებული აქვს ათამდე გრანტი, რის შედეგად ბიბლიოთეკაში გაიხსნა საინფორმაციო-საზოგადოებრივი ცენტრი. ბიბლიოთეკა აღიჭურვა თანამედროვე ტექნიკითა და ინვენტარით, საბავშვო ბიბლიოთეკაში გაიხსნა „ბავშთა ოთახი“, გრანტის სახით ზრდასრულ უსინათლოებს შეასწავლეს წერა-კითხვა, მოგვიანებით კი გაიხსნა უსინათლოთა ინტეგრაციის კაბინეტი. ერთ-ერთი პროექტის ფარგლებშივე გაიხსნა უცხო ენათა კაბინეტი და კომპიუტერული ცენტრი. მისი თაოსნობით საბიბლიოთეკო ფონდები გადაიყვანეს ათწილად კლასიფიკაციაზე. ჩატარდა წიგნადი ფონდის ინვენტარიზაცია და რეინვენტარიზაცია, რისთვისაც საბიბლიოთეკო გაერთიანებას მიენიჭა საბაზო ბიბლიოთეკის სტატუსი.

ქალბატონი ნუნუ განსაკუთრებულ მზრუნველობას იჩენს ბავშვთა რეაბილიტაციის ცენტრის აღსაზღველთა მიმართ. ასწავლიან ინგლისურ ენასა და კომპიუტერს, დღესასწაულებზე კი მათ ლა-

მაზ შეხვედრებს უწყობენ. ნუნუ ქალიძის ხელმძღვანელობით ცენტრალურმა ბიბლიოთეკამ და მისმა ფილიალებმა საგრძობად იცვალეს იერსახე. ბიბლიოთეკაში გამოიყო სამკითხველო დარბაზი და ბავშვთა კუთხე. შეიქმნა დასასვენებელი კუთხე პენსიონრებისა და შეზღუდული შესაძლებლობის ადამიანებისათვის. ბიბლიოთეკის ბაღში მოწყობილია სასიამოვნო გარემოთა და სიმყუდროვით გამოჩენილი პატარა კუთხე, სადაც უწყობა პოეზიის საღამოები. წიგნის სიყვარული ღრმა ბავშვობიდან აქვს, „რკინიგზაში ვცხოვრობდი, იქ იყო პატარა ბიბლიოთეკა, სადაც

მუშაობდა გუგუშა ცომაია, რომ შევიდოდი ვხვდებოდი ცოტა ხანს დავრჩები აქ მეთქი, იმდენად მინდოდა, თუნდაც ცოტა ხნით გაჩერება იმ სამყაროში გუგუშას რომ ქონდა მოწყობილი. ჩემთვის ბიბლიოთეკა მეორე სახლია, ცუდად რომც ვიყო მაინც მოვდივარ, ჩემთვის არ არსებობს ცუდი და კარგი ამინდი, გაჭირვება, ოჯახური პრობლემა, ეს ჩემი სახლია, აქ შევიძინე ბევრი მეგობრები, რომლებმაც ლექსიც მომიძღვნეს და რომელიც ჩემს შვილებს და შვილიშვილებს დარჩებაო“. ბიბლიოთეკაში ყოფნისას ერთ-ერთი მისთვის მიძღვნილი ლექსი თავად ავტორმა ლუიზა ჩხეტიამ წაავიკითხა.

კონკურსი „ნარკოტიკული ქალი,, კუპონი №4

კონკურსანტის სახელი და გვარი

ჩვენი მისამართი: ფოთი, წმინდა ნინოს 3/2,

პორტის განვითარება თუ მორიგი მონოპოლია? 4000 ადამიანს უმუშევრობა ემუქრება

დასაწყისი მე-4 მხ.

კონტინერ ტერმინალი“) 100% წილის მფლობელმა, შეუცვალა მას სამმართველო ფორმა და ისიც გახდა „კორპორაცია ფოთის პორტი“-ს სახელმწიფო ტერმინალი.

და აი, უკვე 2016 წლის 26 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს, „კორპორაცია ფოთის პორტი“ ელექტრონული წერილობით აცნობა საზღვაო ხაზებს, საკონტინერო ტერმინალებს, გადამხიდავებს, ექსპედიტორებს და სატვირთო ლოჯისტიკის ინდუსტრიის სხვა კომპანიებს, რომ მიმდინარე წლის 01 ივლისიდან საპორტო მომსახურების გაუმჯობესებისა და უსაფრთხოების მიზნით, (ვითომ უფრო დაჩქარება გემის დაცლა-დატვირთვა, რომელიც თავის მხრივ ეხლა რეგულირდება საჯარიმო სანქციებით პორტის მხრიდან დამრღვევი მხარის მიმართ, რომელიც ბოლო ერთი წლის განმავლობაში არ გამოყენებულა და სხვა გამოკონილი

„სიკეთეები“) აპირებს მოახდინოს პორტისა და სახმელეთო ტერმინალის „ინტეგრირება“, რაც იმაში მდგომარეობს, რომ კვლავ აპირებს ფოთის პორტში შემოსული ყველა კონტინერი გადაამისამართოს მხოლოდ თავისი ავტოკონტინერმზიდებით, მხოლოდ მის სახმელეთო საკონტინერო ტერმინალში და მხოლოდ ამის შემდეგ გაიცვას ის სხვა ტერმინალების მიმართულებით, თუ იქნება ასეთი მოთხოვნა. რაც შეეხება მომსახურების ტარიფებს, ის კვლავ კომბინირებული იქნება და სპეციალურად მოიცავს რამდენიმე მომსახურების ღირებულებებს ჯამს, რითაც სხვა ტერმინალებს უსპობს საშუალებას პორტში მიღებული კონტინერები დამუშავდეს სხვადასხვა კერძო ტერმინალებში მოთხოვნისა და თავისუფალი კონკურენციის პირობებში.

აღნიშნულმა მდგომარეობამ აიძულა ლოჯისტიკური კომპანიების მუშა-

მოსამსახურეები, სამუშაო ადგილების აშკარად დაკარგვის შიშით, პროფკავშირების ორგანიზებით დაენიშნათ გამაფრთხილებელი აქცია ქვითი 14.06.16-ში, რადგან ასეთი პრობლემები, უკვე პერმანენტულად, თითქმის ყოველ წელს წარმოიშევა 1 ივლისამდე, შეძლებისდაგვარად, აგრძელებენ ფუნქციონირებას. როგორც გადავხიდავ

ბის შემთხვევაში, მომავალშიც აპირებენ უკიდურესი პროტესტის გამოხატვას და გაფიცვის მოწყობას“. ჯერჯერობით ყველა ელოდება კონკურენციის სააგენტოს განაცხადს, მანამდე კი ფოთში არსებული ტერმინალები 1 ივლისამდე, შეძლებისდაგვარად, აგრძელებენ ფუნქციონირებას. როგორც გადავხიდავ

კომპანიებში აცხადებენ, იმ შემთხვევაში, თუ 27 ივნისამდე ვერ გამოიძენება გამოსავალი შექმნილი მდგომარეობიდან, პროცესებმა, შესაძლოა, უმართავი ფორმები მიიღოს და საკონტინერო და ლოჯისტიკური კომპანიები იძულებულნი გახდებიან, ყოველგვარი გამაფრთხილებელი აქციების გარეშე, უკიდურეს ზომებს მიმართონ.

ქალთა პრობლემით უფლებების დაცვა კვლავ რჩება სერიოზული კრიტიკის საგნად

დასაწყისი მე-3 მხ.

ასაკამდე აღზრდის პერიოდში შტატების შემცირების, ხანგრძლივი შრომისუნარობის ან ჯანმრთელობის მდგომარეობის, აგრეთვე ატესტაციის შედეგების გამო, მსგავს დებულებას არ ითვალისწინებს შრომის კოდექსი. რატომ უნდა, მისასაღებელია, როდესაც საჯარო სამსახურში მომუშავე ქალები დაცულნი არიან დისკრიმინაციისგან, თუმცა, ამავე დროს გვინდობა კითხვა, რამდენად სამართლიანია, როდესაც ასეთი სახის ნორმა მხოლოდ საჯარო სამსახურში მომუშავე ქალებზე ვრცელდება.

საქართველოს კონსტიტუცია ნათლად აცხადებს, რომ ყველა ადამიანი თანასწორია კანონის წინაშე. რეალურად კი ასეთ "პოზიტიურ დისკრიმინაციას" ვაწყდებით. უნდა აღინიშნოს, რომ როგორც საჯარო მოხელე, ისე კერძო სექტორში დასაქმებული ქალები ერთნაირად იხდიან გადასახადებს და ერთნაირად იცავენ კანონს. მაგრამ მათ მიერ სახელმწიფო ხაზინაში თანაბრად შეტანილი თანხა შემდგომში მათზე უკვე არათანაბრად ნაწილდება. მიუხედავად იმისა, რომ შრომის კოდექსი დასაქმებულ ქალებს იცავს შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტისგან ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის პერიოდში, ის არ აღგენს რაიმე ამკრძალავ დებულებას, რომ დეკრეტული შვებულების შემდეგ დაცული იყოს ქალი შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტისგან.

აუცილებლად უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ საჯარო მოსამსახურე ქალებისაგან განსხვავებით კერძო სექტორში მომუშავე ქალები სახელმწიფოსგან ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის გამო 1000 ლარს იღებენ, თუმცა, აღსანიშნავია, რომ საჯარო სამსახურში მომუშავე ქალებს ორსულობისა და მშობიარობის გამო შვებულებასთან დაკავშირებით, კანონმდებლობით დადგენილ დახმარებასთან ერთად, მის მიერ შვებულების პერიოდში მისაღები შრომითი გასამრჯელოს ზღვრულ ოდენობამდე შესავსებად ეძლევა კომპენსაცია. კერძო სექტორში მომუშავე ქალები ამ მხრივ არახელსაყრელ მდგომარეობაში იმყოფებიან, ისინი მხოლოდ 1000 ლარიან დახმარებას იღებენ, ხოლო რაც შეეხება შვებულების დროს ასაღებ თანხას, ამ შემთხვევაში აღნიშნული დამსაქმებლის კეთილ ნებაზე დამოკიდებულია.

დებულები, მისცემს ის დასაქმებულს აღნიშნულ კომპენსაციას თუ დასაქმებული მხოლოდ 1000 ლარიანი დახმარების იმედად რჩება.

საქართველოს კანონის "საჯარო სამსახურების შესახებ" 41 პრიმა მუხლის მიხედვით, მოსამსახურის ორსულობის პერიოდში ჩატარებული სამედიცინო გამოკვლევების გამო გაცდენილი სამუშაო საათები ჩაეთვლება საპატიოდ გამოკვლევების ჩატარების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის წარდგენის შემთხვევაში და შეუნარჩუნდება ხელფასი. კერძო სექტორში კი ეს პრობლემას წარმოადგენს. არადა, სახელმწიფო უნდა ცდილობდეს, რომ როგორც საჯარო, ისე კერძო სექტორში მომუშავე ქალები ერთნაირად იყვნენ დაცულნი. კანონი ერთია და მას ერთნაირად უნდა იცავდეს ყველა. ამას ისიც ემატება, რომ საჯარო მოსამსახურეს საქართველოს კანონის "საჯარო სამსახურების შესახებ" 48-ე მუხლის მიხედვით სახელმწიფო მოსამსახურეს 5 წელწადში ერთხელ თანამდებობრივი სარგოს შენარჩუნებით ეძლევა სასწავლო შვებულება 3 თვემდე ვადით კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით. სამწუხაროდ, ასეთ ნორმას საქართველოს შრომის კოდექსი არ ითვალისწინებს. კერძო სექტორში არაა განსაზღვრული კონკურსების პირობების საკითხი, რაც მას აძლევს უფლებას ამ გზით გათავისუფლდეს მისთვის არა სასურველი პირისაგან.

მნიშვნელოვან გარეგან ვაწყდებით თვითდასაქმებულ ქალებთან დაკავშირებითაც. მათზე ზემოთ აღნიშნული არცერთი შრომითი პრივილეგია არ ვრცელდება.

საქართველოს პროფესიული კავშირების გაერთიანება და მასთან არსებული ქალთა კომიტეტი წლების განმავლობაში ითხოვდა შრომის კოდექსში ამ კუთხით ცვლილებებსა და შსო-ს 183-ე "დედობის დაცვის" კონვენციის რატიფიცირებას.

საქართველოს პროფესიული კავშირების გაერთიანების ქალთა კომიტეტის თავმჯდომარის ეთერ მათურელის განმარტებით: "პროფკავშირებისთვის დასაქმებულ ქალთა შრომითი უფლებების გაუმჯობესებაზე ზრუნვა ყოველთვის იყო პრიორიტეტი. ჩვენ 10 წ და დღ- ის მხარდაჭერით ვახორციელებთ კამპანიას ქალებისთვის" დასაქმებულ ქალთა ჩართვა კანონშემოქმედებით საქმიანობაში", შემოქმედებულ კანონი და მოითხოვე შსო-ს 183-ე "დედობის დაცვის"

კონვენციის რატიფიცირება. გარდა იმისა, რომ 2014 წლის 1 იანვრიდან გაიზარდა ანაზღაურებადი დეკრეტული შვებულების დღეობა ოდენობა 126 კალენდარული დღიდან 183 კალენდარულ დღემდე, დეკრეტული შვებულების დღეობა გაიზარდა 477 კალენდარული დღიდან 730 კალენდარულ დღემდე. დეკრეტული შვებულების ანაზღაურების ოდენობა 600-დან 1000 ლარამდე ასევე 1 ივლისიდან მშობიარობა გახდა უფასო, 500 ლარის ფარგლებში, გართულების შემთხვევაში - 800 ლარი და 1 ივნისიდან, 6 რეგიონში, მშობიარობის მნიშვნელოვანი კლების გამო, ყოველი მესამე, 2 წლამდე ასაკის ბავშვის მშობელი სახელმწიფოსგან ყოველთვიურ დახმარებას მიიღებს. დახმარების ოდენობა მთიან რეგიონებში - 200 ლარი, ხოლო ბარში-150 ლარია. ამჯერად ვითხოვთ, დროულად დაიწყო ცვლილებების მე-2 ეტაპი - შსო-ს 183-ე "დედობის დაცვის" კონვენციის რატიფიცირება, რადგან ამით სახელმწიფო იღებს ვალდებულებას, დაიცვას ქალის უპირველესი მისია-დედობა და დედობის უფლება. სახელმწიფო დახმარება ყველა ქალს ყოველ ახალშობილზე; თვითდასაქმებული ქალისთვის ბავშვის გაჩენასთან დაკავშირებული დეკრეტული შვებულების სარგებლობის უფლების უზრუნველყოფა; ფეხმძიმე ქალებისთვის ფეხმძიმობის პერიოდში სამუშაო პირობების შემსუბუქება და მის იმ სუბუქ სამუშაოზე გადაყვანა; ფეხმძიმობის პერიოდში სამედიცინო

გამოკვლევების გამო გაცდენილი სამუშაო საათების საპატიოდ ჩათვლა; დასაქმებულებისათვის 5 წელიწადში ერთხელ ხელფასის შენარჩუნებით, 3 თვემდე ვადით კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით სასწავლო შვებულების მიცემა; კერძო სექტორში დასაქმებულ ქალთა მდგომარეობის გათანაბრება საჯარო მოხელეთა უფლებრივ მდგომარეობასთან ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის გამო შვებულებისა და კომპენსაციასთან დაკავშირებით; აიკრძალოს დისკრიმინაცია სამსახურში აყვანისას; დამატებითი შესვენება ფეხმძიმე და მეტუპური ქალებისთვის; მარტოხელა და მრავალშვილიანი დედის სტატუსის განსაზღვრად ამათვის შესაბამისი დამატებითი გარანტიების დაწესება".

როგორც გავარკვევით, ქალთა შრომითი უფლებების გაუმჯობესებასა და დედობის წახალისების მიზნით, ფოთში დასაქმებული ქალების მიმართ არანაირი სოციალური პაკეტი არ გამოიყენება. ერთადერთი შეღავათი ის გახლავთ, რომ დედებს რომელთაც შვილები სკოლაში ან ბაღში ყავთ, ნახევარი საათით გვიან შეუძლიათ სამსახურში გამოცხადება, რაც პროფკავშირების მოთხოვნით გაკეთდა. არადა, შესაძლებელია კოლექტიური ხელშეკრულებით სხვადასხვა სერვისების დანერგვა.

იმედია, ჩვენს ქვეყანაში ქალთა მიმართ დამოკიდებულება შეიცვლება და ქალთა და მამაკაცთა უფლებრივი მდგომარეობა გაწონასწორდება.

ფოთელის მოსაზრება პრევენციის დაკავშირებით

ქათი ჩაბანი ფოთი

საპარლამენტო არჩევნები მოახლოვდა და ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანოში მოხვედრის მსურველთა რიცხვი საკმაოდ დიდია. სახელდახელოდ იქმნება ახალი პარტიები, თუმცა საზოგადოების გარკვეული ნაწილი ამ პარტიებზე იმედს ვერ ამყარებს და მათვის ხმის მიცემას არ აპირებს. თავის მხრივ, პარტიები ცდილობენ, ამომრჩევლის ინტერესები წარმოადგინონ და როგორც ყოველთვის ხდება წინასაარჩევნოდ, მთავრობაში მოსვლის შემდეგ პრობლემების გადაჭრას პირდებიან. შეიძლება ითქვას, რომ პარტიებსა და საზოგადოებას შორის ინტეგრაციის დონემ მნიშვნელოვნად დაიწია, რადგან საზოგადოების ნაწილი პარტიებს არ ენდობა. სამართლიანობისთვის უნდა ითქვას, რომ ამდენი გაწვილების შემდეგ ქართველებს ნდობის მანდატის ვინ-

მესთვის მიცემა ძალიან გაუჭირდებათ. ჩვენ მცირე გამოკითხვა ჩავატარეთ, რას ფიქრობს ხალხი მოახლოებულ არჩევნებსა და მასში მონაწილე პირებზე:

ჯულიეტა გეგუტკორი: - „სიმართლე გითხრათ, ამ ახალი პარტიების იმედი არ მაქვს, მაგრამ ხალხისთვის თუ უკეთესობა იქნება, რა თქმა უნდა, იმედი დაგვიბრუნდება და ხმასაც მივცემთ“.

ვენერა ქირია: - „ხალხს უკვე არავის იმედი აღარ აქვს. დარწმუნებული ვარ, ეს საერთო აზრია და უმეტესობა ასე ფიქრობს“.

ომარ უბილავა: - „ქართული ოცნების ხელისუფლებაში ყოფნის დროს რაღაც მაინც გაკეთდა ფოთში და იმ ცხრა წლის განმავლობაში არავინ ვაკეთებულა. მე პირადად ვფიქრობ, რომ ისევე ოცნება უნდა მოვიდეს მთავრობაში. მე მას აუცილებლად მივცემ ხმას. დარწმუნებული ვარ, მომავალში უფრო მეტს გააკეთებენ“.

მარინა კეინია: - „არავის იმედი

აღარ მაქვს და არავის ვენდობი. კიდევ ისე ჯობია იყოს, როგორც არის. ისევე შეჩვეული ჭირი ჯობია შეუჩვეველს. 20 წელია, სახლ-კარი არ მაქვს, უცხოეთში დავდივარ ოჯახის შესანახად“.

დავით ვადაჭკორია: - „სურვილი მაქვს, რომ ისევე "ნაციონალები" დაბრუნდნენ მთავრობაში და ამის იმედი მაქვს“.

დავარი კაკულია: "ოცნებისგან რასაც ველოდით, ყველაფერი არ შეგვისრულდა, მაგრამ რაღაც მაინც

გააკეთეს. ყოველ შემთხვევაში, წინა მთავრობასავით გაკეთებული არ დაუმაღლებიათ. ისევე ისინი მოვიდნენ. იქნებ მეტი გააკეთონ. ახალსაც დავაკვირდები და იმის მიხედვით გადავწყვეტ, ხმა ვის მივცე“.

ლილია მეტრეველი: "საერთოდ აღარ ვიცი, დროს თუ არა ვინმესათვის ხმის მიცემა. დაპირებების ნახევარს კი არადა. 10 პროცენტს მაინც რომ გააკეთებდეს რომელიმე პარტია, კარგი იქნებოდა. ვნახოთ რა იქნება. ნეტავ რამე გამოსწორდეს საქართველოში“.

რაბი - ყველაზე დიდი პატივება

პარი ჯავახიძე ფოთი

9 წლის იყო რატი ნუცუბიძე, როდესაც რაბით დაინტერესდა. მართალია, მშობლებმა ბავშვურ გატაცებად ჩაუთვალეს, მაგრამ გული არ დაწყვიტეს და 155 სკოლის ბაზაზე არსებულ ჯგუფში, მწვრთნელ თენგი ჩერგოლიძის მიუყვანეს. ინტერესი ამო არ გამოდგა, შრომისმოყვარე და მიზანდასახულ ბიჭს მალევე გაუმართლა და 1997 წელს "ტექნო ირსში" დებიუტიც შედგა. 4 წელი ასფალტზე უწევდა ვარჯიში, მაგრამ რაბისადმი სიყვარული ოდნავდაც არ განელებია. მალევე დაამტკიცა კიდევ, რომ სპორტულ კარიერაზე სერიოზულად ფიქრობდა - მესამე წელია, რატი ამერიკის პრემიერშია. თამაშობდა „გლენდალე დაპტორს“-ში, აქამდე კი „ეწ ორკ ლდ ლუე“-ში ირიცხებოდა.

რატი ნუცუბიძემ საქართველოს

ველოს ყველა ასაკობრივ ნაკრებში ითამაშა. დებიუტი ნამდვილ მოედანზე 2006 წელს შედგა. პროფესიულ ლიგაში უნივერსიტეტის სახელით გამოდიოდა. უმაღლეს ლიგაში კი, მისი პირველი ოფიციალური შეხვედრა "ყოჩებთან" გახლდათ. მაშინ გუნდის ყველაზე ახალგაზრდა მთამაშე იყო და კარგად ასოსეს, გამოცდილი თანაგუნდელები როგორ ულოცავდნენ დებიუტს უმაღლეს ლიგაში, თუმცა ის მატჩი ძალიან დაძაბული ბრძოლის მიუხედავად წააგეს.

მერე მისი სპორტული კარიერის აღმავლობა დაიწყო -2008 წელს ჩილეში გაემგზავრა 20 ჯუნიორ წოდებულ რუბეზზე. სადაც მე-3 ადგილზე გავიდნენ. ცხრამეტ წლამდელების ნაკრებში მსოფლიო პირველობაზეც ითამაშა ირლანდიაში, სადაც რუსეთის ახალგაზრდულ ნაკრებს შეხვედნენ და მოუგეს კიდევ ანგარიშით 24:6. დღესაც არ განელებია

ის ემოცია, რაც ამ მატჩის მერე განიცადა. ბოლოს, 21-ის ევროპის ჩემპიონატზე ითამაშა, რომელიც ესპანეთში ჩატარდა.

2010 წელს პირველად წავიდა ამერიკაში და პირველი ქართველი ლეგიონერიც გახდა. 2011 წელს საქართველოში მოუწია დაბრუნება, შესვენება ქონდათ ამერიკის პრემიერშიაში, თან ამას საზარდულის ტრამვაც დაერთო, რასაც რეაბილიტაცია და დასვენება სჭირდებოდა. ამ დროისთვის თავდაცვის სამინისტროს გუნდი "არმია" შეიქმნა, რომლის შეთავაზებამაც დათანხმდა და ამერიკაში დაბრუნებაზე აღარც უფიქრია. პირველივე წელს გახდა გუნდი ქვეყნის ჩემპიონი, საქართველოს თასის მფლობელი და 7კაცა რაბის გამარჯვებული. 7კაცა რაბში 4 წელი ასპარეზობდა. 2011-2015 წლები, შეიძლება ითქვას, "ოქროს ხანაა" რაბის სარაგბო ცხოვრებაში, რადგან მას, როგორც ერთ-ერთ საუკეთესო მთამაშეს,

დიდი როლი მიუძღვის 7კაცა რაბის წარმატებაში. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ რაბის სახით ერთ-ერთი ძლიერი მთამაშე ყავდა გუნდს, და რომ არა 2 ქირურგიული ჩარევა, ნამდვილად გაცილებით მეტ წარმატებას მოუტანდა ქვეყანას.

"არმიაში" მიღებულმა 4 წლიანმა მოღვაწეობამ ძალიან დიდი გამოცდილებაც შესძინა. ახლა რატი ისევ ამერიკაშია და "ეწ ორკ ლდ ლუე"-ში განაგრძობს თამაშს. როგორც თავად ამბობს, განსხვავება ამ ორ ქვეყანას შორის უფრო თამაშის სტილია. ქართველები მაინც ძალისმიერად თამაშობენ და შეტევაზე აქვთ კოზირის სახით, ამერიკელები კი, უფრო უკანა ხაზით იცავენ და ცდილობენ გაშლილი თამაში ითამაშონ. რაბისთვის, როგორც უკანა ხაზის მთამაშისთვის და გარემარბისთვის, რა თქმა უნდა, ამ ტიპის თამაშში სჯობს, აქ უფრო მტკიცედ დგას და საკმაოდ პოპულარულიც გახდა რაბის გულშემამტკიცებებს შორის, თუმცა, რაბის აზრით, შტატებში რაბი ისეთ მაღალ დონეზე არ არის, როგორც საქართვე-

ლოში, მაგრამ ამერიკელები ცდილობენ და უზარმაზარ რესურსს ხარჯავენ სპორტის ამ სახეობის განვითარებისთვის.

როგორც ყველა სპორტსმენის დღე, რაბის დიდაც ვარჯიშით იწყება სატრენაჟორო დარბაზში, შემდეგ შინ ბრუნდება და ისევ ვარჯიშისთვის ემზადება. საღამოს მეუღლესთან, ან მეგობრებთან ერთად ატარებს, რა თქმა უნდა, ვარჯიშის მერტე ძალა და ენერჯია ისევ აქვს შემორჩენილი.

სამომავლო გეგმებს რაც შეეხება, რატი ჯერ ამ გუნდში აპირებს თავის დამკვიდრებას, იგი აქ ახალი წევრია და დიდი კონკურენციის პირობებში ეს არც ისე ადვილი გახლავთ. შესაძლოა, ვინმეს ხმამაღალ ნათქვამად მოეხევენოს, მაგრამ რაბის მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი, დიდი წვლილი შეიტანოს ამერიკის პროფესიულ რაბში.

ჩვენ კი, ჩვენის მხრივ ისე დაგვრჩენია, ჩვენს წარმატებულ თანამოქალაქებს უფრო დიდი წარმატებები და დასახული მიზნის მიღწევა ვუსურვოთ.

სპორტული შედეგები „კოლხეთის თასი 2016“

პარი ჯავახიძე ფოთი

რამდენიმე დღის წინ ფოთის საკლავო-სპორტულ დარბაზში ჩატარდა სპორტული ცეკვების საერთაშორისო ტურნირი „კოლხეთის თასი 2016“, სადაც წარმატებით იასპარეზეს ფოთის სპორტული ცეკვების სტუდიების „ოცნების“ და „მზის გული“-ს (სტუდიების ხელმძღვანელები თამაზ თოდუა და ლევან მაშავა).

კატეგორიები:

6-7 წელი - დამწყები წევრი - I ადგილი
 გაბა მირცხულავა და ნინო ფიფია - I ადგილი
 6-7 წელი - დამწყები სოლო ნინო ფიფია - I ადგილი
 ანასტასია ცაბავა - II ადგილი
 ნინო გურაღია - III ადგილი
 8-9 წელი - ბრინჯაო ქრისტინე გოგინაიშვილი - I ადგილი
 ელისაბედ სიჭინავა - II ადგილი
 10-11 წელი - ოქრო ელენე თავართქილაძე - I

ადგილი
 9-11 წელი, წევრები - ვერცხლი რეზიკო გუგუტკორი, ანა იმნაძე - II ადგილი
 9-11 წელი, წევრები - ოქრო საბა მიქავა, ნათია გუგუტკორი - II ადგილი
 9-11 წელი, დამწყები - წევრები გიორგი ტყეშელაშვილი, ნატალი ტყეშელაშვილი - I ადგილი
 10-11 წელი, წევრები გოგა ცქირია, ელენე თავართქი-

ლაძე - I ადგილი
 10-11 წელი, სოლო ნინო კარტოზია - III ადგილი
 9-11 წელი, წევრები, სტანდარტი გიორგი ჯორბენაძე, ელენე ბაშელიშვილი - I ადგილი
 საბა ჯალაღონია, მარი კვარაცხელია - III ადგილი
 14-15 წელი, ვერცხლი - სოლო

ნინო თოდორდავა - I ადგილი
 მარი თოდორდავა - II ადგილი
 მარიამ გვედნიძე - III ადგილი
 14-15 წელი, წევრები გოგა მელია, ქრისტინე ზუბცოვა - II ადგილი
 გოგა ბართია, ქრისტინე კოკაია - III ადგილი

დაისვენეთ წინდახედულად

ზაფხული ტრადიციული სეზონია ოჯახური დასვენებისათვის. სუფთა ჰაერი, ვიტამინები და ჟანგბადით თრობა... მაგრამ თუ ახალგაზრდა მშობლები ხართ, ხოლო თქვენი პატარა ჯერ ერთი წლისაც არაა, რა უნდა ჰქნათ? დარჩეთ ჩვეულ, მაგრამ ქალაქის დაძაბულ ატმოსფეროში თუ არ შეგეშინდეთ სიძნელების და დაისვენოთ, როგორც ყველამ? და რა არის ბავშვისათვის ყველაზე სასარგებლო მშობლიურ ადგილებში დასვენება. კლიმატის მკვეთრმა გამოცვლამ შეიძლება სერიოზულად შეარყიოს ბავშვის ჯანმრთელობა, განსაკუთრებით ეს ეხება იმუნურ სისტემას. თუ ჰუჭუს ბავშვი გყავთ, უმჯობესია სადმე თბილისთან ახლოს დაისვენოთ.

სუფთა ჰაერი, მზე, გაწმენდა გრილი წყლით, ბანაობა – დაეხმარება მას გაკაუებაში. პატარა თავის კლიმატურ ზონაში იცხოვრებს, რაც ხელს შეუწყობს მას ძალების შენარჩუნებაში და ასეთი სტარტი თქვენს შვილის ჯანმრთელობას საუკეთესო საფუძველს ჩაუყრის. თბილ სეზონზე პატარამ დიდი დრო უნდა გაატაროს სუფთა ჰაერზე. დანა თუ დასასვენებელი სახლი? ყველაფერი თქვენს სურვილზე და შესაძლებლობებზეა დამოკიდებული. მაგრამ იმისათვის, რომ დასვენება კომფორტული იყოს როგორც მშობლებისათვის, ისე ბავშვისათვის, ბევრ რამეზე უნდა იზრუნოთ.

წყალი
წყლის შეცვლამ შეიძლება ცუდად იმოქმედოს ბავშვის საჭმლის მომწელებელ სისტემაზე, ამიტომ იზრუნეთ მისთვის ჩვეული წყლის მარაგზე. უმჯობესია გამოიყენოთ სპეციალური, ბოთლებში ჩასხმული წყალი ბავშვისათვის. ამ წყლის გამოყენება შეიძლება წინასწარი დამუშავების გარეშე, სასმელად და ყველანაირი საჭმლის მოსამზადებლად.

კვება
თუ თქვენი პატარა მხოლოდ ძუძუთი იკვებება, პრობლემა თავისთავად იხსნება. ხოლო თუ ხელოვნურ საკვებზეა, მოიმარაგეთ იგი. ამასთან, უმჯობესია გამოიყენოთ მშრალი საკვები, იგი უკეთესად ტრანსპორტირდება და ინახება. ცხელი წყლისა და ელექტრობის უქონლობისას შეუცვლელია ხსნადი რძიანი ფაფები. მათ არ ჭირდებათ ხარშვა, არ ჭირდებათ მდუღარე, არ ფუჭდებათ. ფაფას შეგიძლიათ დაასხათ ანადუღარი, ოთახის ტემპერატურის წყალი უშუალოდ ჭამის წინ. 6 წელზე მეტი ასაკის ბავშვისათვის არ იქნება ზედმეტი ქილებში ჩადებული, გამზადებული ბოსტნეულის და ხილის პიურე. ხორცის მომარაგებისაგან ზაფხულში უმჯობესია თავი შეიკავოთ. თუ საჭმელი გირჩევნიათ თავად მოამზადოთ, წაიღეთ თან ამისათვის საჭირო ინსტრუმენტები. თუ რძის წაღება გსურთ, შეარჩიეთ სპეციალური რძე ბავშვებისათვის, რომლის შენახვის პირობები 25 გრადუსამდეა.

ჭურჭელი
თერმოსი – ნამდვილი დამხმარეა. იგი დაეხმარებათ ფაფის მომზადებისას, თბილი წყლის შენახვაში – ბავშვის საკვებისათვის ან თუნდაც მის ჩასახანად. არ დაგავიწყდეთ სასმელი წყლის ბოთლები (მინიმუმ 2), კოვჩები, და მატყუარა საწოვარები(2-3). წაიღეთ თან ელექტრო-ჩაიდანის, საფეკავი.

ჰიგიენა
ნუ იტყვიით უარს პამპერსებზე, დაისვენეთ სარეცხისაგან, წაიღეთ იგი სოლიდური რაოდენობით. ხოლო თუ ჩერებს ანიჭებთ უპირატესობას, წაიღეთ ისინი შედარებით მეტი. ასევე ნუ დაგავიწყდებათ ჰიგიენური სველი ხელსახოცების შესახებ, ასევე საცხი გამოყვლისათვის, პუდრა, ბავშვის საპონი და პირსახოცი. ასევე სარეცხის ფხვნილი ბავშვის სამოსისათვის.

აფთიაქი
ეს აუცილებელია. მის შემადგენლობაში აუცილებლად უნდა შედიოდეს: ბინტი, ბამბა, ბრილიანტის მწვანე, იოდი, ბაქტერიციდული ლეიკოპლასტირი, აქტივირებული ნახშირი, დიარეის საწინააღმდეგო საშუალება, ხველების, ყურის ტკივილის წამლები, წვეთები სურდოსათვის, სიცხის დამწვევი, ალერგიისა და ვირუსის საწინააღმდეგო პრეპარატები, პანტენოლი, თერმომეტრი. წაიღეთ თან მხოლოდ თქვენთვის ნაცნობი პრეპარატები, რომლებსაც თქვენი პატარა კარგად იტანს და რომელთა თვისებებს კარგად იცნობთ.

სასწრაფო დახმარება
იკითხეთ, როგორ გამოიძახოთ სასწრაფო დახმარება იმ ადგილზე, სადაც უნდა დაისვენოთ. ასევე გაიგეთ სად არის უახლოესი ბავშვთა პოლიკლინიკა. აუცილებლად წაიღეთ თან სადაზღვევო პოლისები (თქვენი და ბავშვის) და ყველა აუცილებელი დოკუმენტი.

ტანსაცმელი
იქონიეთ თან ისეთი სამოსი, რომელიც ადვილად ირეცხება და სწრაფად შრება. აუცილებლად წაიღეთ თბილი ტანსაცმელი და ფეხსაცმელი თქვენთვის და თქვენი ბავშვისთვის ყოველი შემთხვევისათვის.

სხვადასხვა
მოიმარაგეთ გასართობი ბავშვისათვის: სათამაშოები, ნახსაკუნოები, საქანელები, ასევე მანეჟი – ეს ყველაფერი შეიძლება დაგვირდეთ. როგორი გზებია თქვენს დანახთან? თუ თქვენ პატარასთან ერთად ტყეში ან მინდორში გასეირნებას აპირებთ, უმჯობესია იქონიოთ ბავშვის ეტლი დიდი ბორბლებით. თუ ეტლი ხისტია და პატარა ბორბლები აქვს, ასეთ გზებზე იგი არ გამოგადგებათ. დასვენებისას ყველაზე არასასიამოვნო რამაა – მწერები. მათგან რომ ბავშვი დაიცვათ, დაკიდეთ ბავშვის საწოლზე დოღბანდის დამცავი, ხოლო ფანჯრებზე – ბადე. ბუზებისათვის მოსახერხებელია წებოვანი ქსელის, ხოლო კოლოებისათვის – ფუმოგატორები. ფრთხილად იყავით სხეულზე წასასმელი საშუალებებისაგან, ისინი შხამიანია და ბავშვებისათვის არ გამოდგება. მაგრამ ყველას არ შეუძლია ბავშვთან ერთად დასასვენებლად წასვლა. როგორ უნდა მოიქცეთ ამ შემთხვევაში? დიდი ქალაქის პირობებში ბავშვთან ერთად გარეთ გასვლა უმჯობესია ერთხელ დღეში, მაგრამ რამდენიმე საათით, რომ შესაძლებლობა გქონდეთ მიხვიდეთ უახლოეს პარკამდე და ისეირნოთ იქ. ვიდრე თითო საათით და თანაც ტრასასთან. გასეირნება კომფორტული რომ იყოს, წაიღეთ თან წიგნი, ფლეერი საყვარელი სიმღერებით, პლენი და დასაკეცი სკამი, ხილი და წვენი, და ჩაიცვით მოსახერხებელი სამოსი. მსუბუქი კომბინიზონი, პამპერსი, საკვები ბოთლით – რამდენიმე საათში მას არაფერი მოუვა, სველი ხელსახოცი, და “კენგურუ” ბავშვისათვის.

თუ არ გაქვთ შესაძლებლობა ყოველ დღე პარკში იაროთ, მაშინ ისეირნეთ დილით ადრე ან გვიან საღამოს, ხოლო შორეული გასეირნება შაბათ-კვირას მოაწყვეთ. სასეირნო ეტლი საკმაოდ მაღალი უნდა იყოს, რომ ბავშვი არ აღმოჩნდეს ერთ დონეზე გამოწვლილ ქვებთან.

იყიდა

<p>ფოთში იყიდა ღვიძლი აღაპრანაბლის №30 საოფისო ფართი 75 კვმ. ტელ: 592 963 311</p>	<p>◆◆◆◆◆</p> <p>ფოთში იყიდა ერთოთახიანი სასსოვრა-ბალი ბინა ჯიქიას №9, 3-ე სართულზე, მო-შენების პარსეპიტივით. ტელ: 568 42 14 57</p> <p>◆◆◆◆◆</p> <p>ჯიქიასი, 579 70 65 34 ანა</p>	<p>◆◆◆◆◆</p> <p>ფოთში იყიდა 60 კვადრატული ფართი, რომელიც რომორს სასსოვრაზეა და საოფისოა და გამოდგება.</p> <p>◆◆◆◆◆</p> <p>წმინდა ნინოს 32. ტელ: 593 36 03 93</p>
---	--	--

ბაზეთის ხელმოწერა	ბაგეთი „მთავარი თემა	ბაგეთი „მთავარი თემა
საქურაღლებო!	სამეზრელოში” სამუშაოდ ინვესს	სამეზრელოში” სტაჟირებაზე
ერთი ნომრის ღირებულება	სამეზრელოს რეგიონიდან ყველა	ინვესს სტუდენტებს,
ორგანიზაციებისთვის	ასაკის მქონე ალაშიანებს	ახალგაზრდებს რომელთაც
1 წლით - 50 ლარი	ბაგეთის ბაგავრცელებლად	სურთ მიიღონ ბამონდილია
6 თვით - 25 ლარი	და სარეკლამო აგენტებალ	ქურნალისტიკაში წარმატებული
3 თვით - 12,50 ლარი	კანდილატების შერჩევა მოხდება	სტაჟირები დასაქმებუნიან
კარდაკარის პრინციპით გაბეთის	ბასაშბრებით. მოგვმართეთ	ბაგეთში. დაინტერესებულმა
გამოწერა მოქალაქეებისთვის	შეაღებ მისაგართგე: ფოთი წმ.	პირებმა მოგვმართეთ
3 თვით - 6 ლარი	ნინოს ქუჩა 3/2	მისაგართგე: ფოთი წმ. ნინოს ქუჩა
იკითხეთ ბაგეთი	ტელეფონი: 599 34 14 17	3/2 ტელ: 599 34 14 17

ინარგავლეთ ბაგეთი “მთავარი თემა სამეზრელოში” უფასოთიანი მომსახურებით, განათავსეთ ბაგეთში განსხვავებული, რაქლაგები, მილოსვაბი. ოჯახის სამელონიარო განსხვავებული, მილოსვა- რეპულებრივი შრიფტით - ერთი ასო 5 თეთრი, სქალი შრიფტით - 7 თეთრი, პირველ გვერდზე - ორგანი ფანი, სურათიანი განსხვავებული: სამელონიარო - 15 ლარი, მილოსვა - 10 ლარი, არაპოლიტიკური რაქლაგა: მესამე გვერდზე - მთლიანი გვ. (100სმ2)-150 ლარი, ნახევარი (500 სმ2) - 75 ლარი; მეოთხედი (250სმ2)- 37.50 ლარი; მეხუთე გვერდზე: მთლიანი გვ. -130 ლარი; ნახევარი - 65 ლარი; მეოთხედი 32.50 ლარი. პირველ გვერდზე რაქლაგა ხუთჯერ კვირია, ვიდრე მესამე გვერდზე, ბოლოზე - სამჯერ კვირია ვიდრე მესამე გვერდზე. პოლიტიკური რაქლაგის ღირებულება ორგანი. მრავალჯერად რაქლაგებზე და ხელმოწერებზე გათვალისწინებულია ფასდაკლება. ბაგეთის გამოწერის მსურველებმა მიმართეთ სამეზრელოს რეგიონალური გამოსაქმის ოფისს. ქ. ფოთი, წმ. ნინოს ქ.3/ 2 ტელ: 0(493) 22-40-50; 5(99) 34 14 17.

თეატრალური თქვენი პრობლემების კვადრატულად

® ნიშნით აღნიშნული სტაგეები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.